

شکاف لب و شکاف کام

مقدمه

شکاف لب و شکاف کام از جمله نقایص مادرزادی است که در زمان تولد به وضوح قابل مشاهده است. شکاف لب و کام اغلب همراه با یکدیگر در کودکان اتفاق می افتد و مربوط عدم تکامل کام و لب در زمان رشد جنین است. این شکاف می تواند یک طرفه یا دو طرفه باشد. مراقبت از کودکان دارای شکاف لب و کام برای والدین به ویژه در روزهای اول تولد بسیار نگران کننده است. این مشکل با جراحی درمان پذیر است و کودک می تواند مانند سایرین به زندگی خود ادامه دهد.

علل ایجاد شکاف کام و لب چیست؟

علت اصلی آن ژنتیک است. سر جنین طی ۶ تا ۱۰ هفته حاملگی تشکیل می شود. اگر بافت ها و استخوان های فک، بینی و دهان به طور طبیعی با هم تلاقی نکنند شکاف در کام یا لب به وجود می آید.

سایر عواملی که در ایجاد شکاف موثر هستند شامل موارد زیر می باشد:

- ۱- سیگاری بودن و سیگار کشیدن مادر (ممکن مادر سیگاری ۱- نباشد ولی اگر همسرش نزدیک او سیگار بکشد همین اثر را ایجاد مصرف الکل (خصوصا در اوایل بارداری) ۳- مصرف -می کند) ۲ مواد مخدر و خصوصا کوکائین ۴- مصرف برخی دارو های مضر کمبود -مصرف الکل ۷- استرس شدید مادر ۶- در زمان بارداری ۵ بالا بودن سن پدر، مادر و یا هر دو ۹- اگر یکی از -ویتامین آ ۸ والدین دچار این عارضه باشد فرزندشان به احتمال ۱۵ درصد این ۱۰- کمبود فولیک اسید از عوامل بسیار .مشکل را خواهد داشت مهم بالا برنده احتمال مبتلا شدن نوزاد به شکاف لب و کام است.

برای کودکانی که دچار شکاف کام یا لب هستند باید چه

اقداماتی انجام دهیم؟

شکاف لب از سه تا پنج ماهگی قابل جراحی است و شکاف کام از ۹ ماهگی و قبل از یک سالگی باید جراحی شود.

در مرحله اول باید با یک متخصص مشورت کنید. متخصص جراحی زیبایی، جراح فک و صورت، گفتار درمان و مشاور تغذیه افرادی هستند که در این زمینه می توانند به مراقب و پرستار کودک کمک کنند.

نکاتی که باید در مراقبت از کودک دارای شکاف لب

و کام رعایت کنیم:

به کودک در حالت نشسته یا ایستاده شیر دهید تا از بازگشت شیر و رفتن به مجاری تنفسی جلوگیری شود.

از بطری های شیر مخصوص شکاف کام و لب برای کودک استفاده کنید.

بطری شیر را در دهان کودک کج نگه دارید تا سر بطری به سمت پایین قرار بگیرد و شیر مستقیما به داخل مری ریخته شود.

اگر در زمان خوردن شیر مقداری از شیر از راه بینی خارج شد مضطرب نشوید، زیرا این موضوع خیلی رایجی است.

مدت زمان تغذیه کودکان دارای شکاف لب و کام نباید بیش از ۳۰ دقیقه طول بکشد زیرا باعث صرف انرژی زیادی در کودک می شود.

تعداد دفعات شیر خوردن را در کودکان افزایش دهید تا کالری کافی را در طول روز استفاده کنید.

کودکان عادت دارند انگشتان خود را بکنند، اما باید مراقبین در زمان بعد از جراحی برای جلوگیری از آسیب دیدگی حداقل به مدت دو هفته مانع این کار در کودک شوند. پوشیدن دستکش های مخصوص به ویژه در زمان خواب بسیار کمک کننده خواهد بود.

به علائم کمبود آب در بدن این کودکان توجه کنید. نشانه های کم آبی شامل گریه بدون اشک و خشکی دهان است.

کودکانی که دارای شکاف کام هستند باید از نظر شنوایی مورد بررسی قرار گیرند. خروج شیر از دهان و بینی این کودکان احتمال ابتلا به عفونت در گوش را افزایش می دهد.

در زمان شیر دادن به کودک سر و شانه کودک باید در یک راستا قرار بگیرند و چانه کودک کمی به سمت قفسه سینه خم باشد.

در زمان شیر دادن به کودک به هیچ عنوان کودک را در حالت کاملاً خوابیده قرار ندهید.

اگر احساس می کنید کودک دچار خفگی می شود، کودک را به سمت جلو خم کنید تا شیر اضافی از بینی و دهان کودک خارج شود.

به دلیل فضای ایجاد شده امکان ورود هوا به معده وجود دارد به همین دلیل نباید اجازه دهید کودک به مدت طولانی به مکیدن شیر ادامه دهد. در غیر این صورت کودک دچار سیری کاذب می شود و امکان دارد محتویات معده از دهان خارج شود.

با فشار بسیار کمی گونه های کودک را فشار دهید تا فضای کمتری در دهان کودک در زمان خوردن شیر ایجاد شود.

قبل از عمل جراحی کودک را از نظر وضعیت دندانی نیز بررسی کنید. گاهی طبق نظر پزشک قبل از جراحی باید برای کودک قالب گیری انجام شود.

نکته مهم

شیر مادر بسیار مفید بوده و بهترین نوع شیر برای نوزادان دارای شکاف است. احتمال برگشت شیر از مری به داخل راه هوایی در این نوزادان در هنگام تغذیه بسیار بیشتر از نوزادان سالم است و چون شیر مادر کمتر از شیر خشک، غشای مخاطی را تحریک می کند، مشکلات کمتری برای نوزاد به وجود می آورد. شیر مادر دارای موادی است که سیستم ایمنی را تقویت می کند و در شیرخشک موجود نیست. این ایمنی برای نوزادانی که به جراحی نیاز دارند بسیار مهم است.

شیر مادر به رشد مطلوب فک و صورت کمک می کند. کودک با مکیدن پستان مادر ماهیچه های صورت خود را تقویت می کند.

نوزادانی که شیرخشک مصرف می کنند زودتر مریض می شوند. نوزادانی که شکاف کام دارند بیشتر از نوزادان دیگر

به عفونت های گوش مبتلا می شوند و دلیل آن این است که لوله استاش (که از پشت بینی به گوش ها متصل شده است)

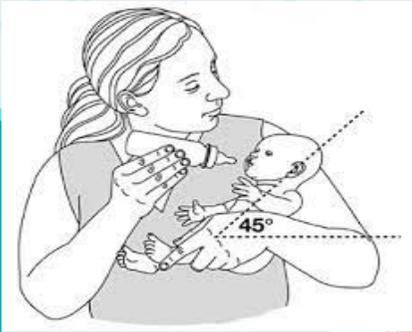
ممکن است هنگام شیر خوردن از شیر پر شود.

شیر مادر باعث تقویت رابطه عاطفی مادر و فرزند می شود. شیر دادن باعث می شود کودک محبت فراوانی از سمت مادر دریافت کند و با او تماس پوستی داشته باشد.

**انعطاف پذیر باشید و پشتکار به خرج دهید تا با تغییر نیازهای کودک خود را هماهنگ سازید. آگاهی از اینکه کودک چقدر سریع رشد می کند به شما کمک می کند راحت تر با این مشکل کنار بیایید. به دلیل اینکه تسلیم نشده اید و سخت تلاش کرده اید، به خودتان پاداش بدهید. لذت ببرید زیرا تیر خود را به هدف زده اید!

مادر عزیز:

تغذیه و شیردهی نوزاد مبتلا به شکاف کام نیازمند صرف
زمان و حوصله از طرف شماست.

مرکز آموزشی، پژوهشی و درمانی

حکیم

نیشابور، میدان امام رضا (میدان باغرود)

۰۵۱۴۳۳۰۳۰۰۰

www.Hakim.Nums.ac.ir

Hakim_Nums

